

نادرشاه، امیرکبیر و نجاشی در دبستان نگاهی به تجربه‌ی بهره‌گیری از روش نمایشی در کلاس درس

ابوالقاسم محمد خلیلی پور رودی

آموزگار کلاس پنجم، دبستان عمار خواف

بر این، بازیگران نمایش، با حفظ «دیالوگ‌ها»، در واقع درس را به‌طور کامل یاد می‌گیرند و دانش‌آموزان کم‌رو، خجالتی و گوشه‌گیر، به حضور در جمع و ابراز وجود تشویق و ترغیب می‌شوند. هم‌چنین، فراگیرندگان با علاقه و اشتیاقی وصف‌ناپذیر به کلاس تاریخ می‌آیند و هیچ‌وقت آموخته‌های خود را فراموش نخواهند کرد؛ آموخته‌هایی که دیگر در سطح دانش و حفظ طوطی‌وار نیستند، بلکه به سطوح بالاتر یادگیری (طبقه‌بندی بلوم)، از جمله درک و فهم، کاربرد و تجزیه و تحلیل می‌رسند.

من گاهی هم دانش‌آموزی را «گریم» می‌کنم و از او می‌خواهم به جای معلم، کلاس را در اختیار بگیرد و درباره‌ی خودش (همان شخصیت تاریخی)، برای بچه‌ها صحبت و خود را معرفی کند. دانش‌آموزان می‌توانند با اجازه گرفتن، سؤالاتی را مطرح کنند و از او بخواهند به آن سؤالات پاسخ دهد.^۱

زیرنویس

۱. دوستان باید توجه داشته باشند که «روش نمایشی» (تئاتری، نمایش‌نامه‌ای) با «روش ایفای نقش» تفاوت دارد و استفاده از هر یک از این دو شرایطی دارد که در فرصتی مناسب به آن‌ها خواهیم پرداخت. آقای خلیلی پور، روش خودشان را ایفای نقش یا نمایش‌نامه (به‌صورت توأمان) معرفی کرده بودند که درست آن، با توجه به توضیحاتی که خودشان داده‌اند، همان روش اجرای نمایش‌نامه یا نمایشی است. درباره‌ی تفاوت این دو روش حتماً مطلبی منتشر خواهیم کرد.

درس تاریخ، از جذاب‌ترین درس‌های دوران تحصیل بود؛ چرا که موضوعات آن، در قالب داستان‌هایی جالب از گذشته‌ی میهنی که به آن عشق می‌ورزم، شکل گرفته بود. با این حال، بارها به افرادی برخوردادم که هیچ علاقه‌ای به تاریخ نداشته‌اند و این درس را تکرار اسامی و شخصیت‌ها و مکان‌هایی ناآشنا می‌دانند! من ریشه‌ی این بی‌رغبتی آنان و آن علاقه‌ی خود را، در شیوه‌های تدریس معلمان جست‌وجو می‌کنم. در واقع، معلم علاقه‌مند، دانش‌آموزانی با علاقه تربیت می‌کند.

آموزش این درس با روش‌های یاددهی - یادگیری نوین، فعال و اثربخش، فراگیرندگانی مشتاق، با انگیزه و علاقه‌مند را پیش روی معلم خواهد نشانید.

درست است که تاریخ، گذشته را بازگو می‌کند و گذشتگان رفته‌اند، اما

بنده با آوردن شخصیت‌های تاریخی به کلاس خود، درس تاریخ را به شکل یکی از پُرطرف‌دارترین درس‌ها درمی‌آورم. در کلاس تاریخ پنجم دبستان مدرسه‌ی ما، «جعفرین‌ابی‌طالب» در حضور نجاشی، اسلام را معرفی می‌کند، «نادرشاه افشار» هند را به تصرف خود درمی‌آورد و «امیرکبیر»، از خدمات خود به میهن و مردم و شهادت مظلومانه‌اش سخن می‌گوید.

یکی از فایده‌های آموزش تاریخ به شیوه‌ی نمایشی این است که فراگیرندگان، در ذهن خود، برای هر شخصیت تاریخی، چهره‌ای خاص را ضبط می‌کنند و تعدد نام‌ها و شخصیت‌ها، آنان را به اشتباه نمی‌اندازد. علاوه